

3. Fabbi M. (2010). Royal Caribbean Cruise Line (RCCL) – A Brand Portfolio Analysis. Munich: GRIN Verlag. URL: <https://www.grin.com/document/180656>. (дата звернення: 25.09.2025)

4. Провідні круїзні компанії світу [Електронний ресурс]. – InFlot Cruise & Ferry Ukraine. – Режим доступу: <https://inflatcruises.com/ua/news/view/providni-kruiznikompanii-svitu>. (дата звернення: 25.09.2025)

*Науковий керівник – Гарбар Г.А
д-р філос. наук, професор кафедри готельно-ресторанної справи і туризму,
Миколаївський національний аграрний університет*

ТРАНСФОРМАЦІЯ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ ЗА ДОПОМОГОЮ ТЕХНОЛОГІЇ БЛОКЧЕЙН

Галина Гарбар
доктор філос. наук, професор кафедри готельно-ресторанної справи та туризму, Миколаївського національного аграрного університету,

Туристична галузь завдяки появі нових цифрових технологій, знаходиться на етапі чергових перетворень. Нові технології, які створюються, дозволяють туристу безпосередньо працювати з виробником туристичної послуги.

Еволюційним проривом у інформаційних технологій є розвитку масштабне поширення blockchain (блокчейну).

Ця технологія обіцяє підвищити прозорість та безпеку транзакцій, змусивши туристичну галузь почати експериментувати з нею. Блокчейн – це універсальна технологія, яка дозволяє записувати інформацію про фінансові транзакції, відслідковувати рух товарів, даних і платежів в рамках ланцюга поставок. В кінцевому рахунку це швидше інструмент реалізації бізнес-моделі, ніж технологія.

Метою є розкриття використання технології блокчейн, а також можливих напрямків її застосування у галузі туризму.

Так, у 2015 р. був ініційований багатонаціональний проект «Drachmae» в підтримку міжнародного туризму. Його сутність полягає в тому, щоб використовувати блокчейн технології для надання послуг стільникових операторів, що дозволить відмовитися від роумінгу і перейти на оплату цих послуг в криптовалюті.

Застосування блокчейну в туризмі зосереджено в наступних ключових сферах: програмах лояльності, страхуванні, системах ідентифікації, сервісах бронювання житла та авіаквитків, відстеження багажу, системах оплати [1].

У порівнянні з традиційними валютами, операції з криптовалютами забезпечують великий рівень шифрування та захисту, що робить їх менш вразливими до кібератак та шахрайства. Крім того, вони дозволяють користувачам здійснювати миттєві та безпосередні транзакції без посередництва банків чи інших фінансових установ.

Криптовалюти забезпечують високий рівень прозорості та ефективності. Всі транзакції записуються в розподіленому реєстрі, що робить їх доступними для перевірки та перегляду у будь-який час. Це може допомогти у вирішенні спірних питань та уникненні непорозумінь між клієнтами та постачальниками послуг.

Багато кампаній, які вже включилися в цей процес пропонують знижки та спеціальні пропозиції для клієнтів, які оплачують за послуги криптовалютами, що дає стимул для подорожуючих використовувати ці цифрові активи та сприяє їхньому поширенню. Крім того для здійснення таких операцій провідні гравці сфери гостинності та крипторинку вже вступають у інтеграцію та запропонували свої продукти.

Так, наприклад, користувачі криптобіржі Binance за допомогою функції Binance Pay та сервісу Travala тепер можуть бронювати авіаквитки, готелі та екскурсії на по всьому світу, розраховуючись криптовалютою.

Платформа Travala.com, одна з численних подібних сервісів, яка першою вступила в інтеграцію з Binance і додала на своєму сервісі Binance Login і Binance Connect, для підтримки розрахунків у криптовалюті.

Travala, заснована в 2017 році, є одним з сервісів по бронювання подорожей, який працює з більш ніж 2200000 готелів і будинків у 230 країнах і 600 авіакомпаніями по всьому світу.

Travala є чемпіоном із впровадження криптовалюти, приймаючи більше 30 провідних криптовалют на додаток до традиційних способів оплати. За обрані послуги на даній платформі можна заплатити як власним токеном розробленим в Travala - AVA, так і однією з найпопулярніших криптовалют на вибір, зокрема Біткоїн, Ефіріум, Dash, Bitcoin Cash, Litecoin, EOS, Stellar, Cardano, Binance Coin, Monero, Tron, Ripple та Dai.

З появою криптовалют і блокчейну багато компаній, що пов'язані з туристичною галуззю, встигли оцінити їх переваги та почали використовувати дані технології:

- BTCTrip. Американська туристична компанія стала одним з перших постачальників послуг для власників криптовалют в області онлайнбронювання.

- LockChain. Працює як прямий ринок для готелів та туристів, які прагнуть взяти в оренду майно. Платформа охоплює оплату, управління майном та різні інші аспекти процесу бронювання. Оскільки сервіс використовує децентралізовану систему, посередників і комісійних платежів немає.

- BeeToken / Beenest – одне з найбільш інноваційних сучасних застосувань Blockchain. Технологія використовується для того, щоб клієнти могли зв'язатися з господарями для організації та оплати проживання.

- AirBaltic. Ця латвійська компанія в 2014 році стала першим авіаперевізником в світі, який став приймати біткоїни за оплату послуг в 60 кінцевих пунктів в Європі, на Близькому Сході, в Росії і СНД.

- S7 Airlines. Цей авіаперевізник в партнерстві з АльфаБанком запропонував можливість покупки квитків, використовуючи базу Ethereum.

- Surf Air. Цей американський авіаперевізник дозволяє пасажиром оплачувати не один рейс, а цілий абонемент на необмежене використання послуг

компанії протягом обумовленого терміну. Тут приймають платежі в біткоїнах і Ethereum.

Незважаючи на позитивні моменти використання криптовалют у сфері туризму, варто назвати педоліки їх використання, як способу розрахунку, у готелях чи ресторанах [4]:

- евисока швидкість транзакцій в порівнянні з банківськими операціями;
- висока волатильність (мінливість) ринку;
- великі і раптові коливання курсу;
- хитка репутація криптовалюти у зв'язку з можливостями та інструментами для ухилення від податків та нові схеми відмивання грошей;
- низька обізнаність персоналу щодо криптовалюти та можливості оплати нею;
- технічна складність використання, тобто розраховатися криптовалютою можна лише там, де приймають та є технічне обладнання.

Такі недоліки слід враховувати під час використання криптовалюти, але її використання у туризмі має й свої переваги [4]:

- криптовалютою легко розплатитися, тобто не має потреби в обміні національних валют та більші ліміти у транзакціях;
- відкритість коду - віртуальні монети може отримати кожен;
- доступність криптовалюти в будь-який час і швидкість надходження;
- криптовалюта, на відміну від багатьох банківських карт. працює в будь-якій точці світу;
- комісія стягується тільки в добровільному порядку — міжнародний обіг;
- комісія, яку утримують при оплаті криптовалютою, значно менша, порівняно зі звичайною банківською комісією;
- надійність — зламати, підробити або здійснити інші подібні маніпуляції з віртуальною валютою неможливо, тому що операції з криптовалютою математично захищені доволі надійно.

Таким чином, в туристичному бізнесі сьогодні активно використовуються інноваційні технології, що дає великі можливості, як для туристичних компаній, так і для їх клієнтів.

Список використаних джерел

1. Гапоненко Г. Прспективи використаання технології блокчейну в туристичній галузі / Г. Гапоненко, В. Василенко// Вісник ХНУ імені В. Н. Карахіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. с. 193-199
2. Грицишин А. Досвід використання криптовалют у сфері туризму. Географі, економіка і туризм: національний та міжнародний досвід: матеріали XIV Міжнародної наукової конференції (м. Львів, 9 жовтня 2020р.) Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020 с. 97-102

ЦИФРОВІЗАЦІЯ У СФЕРІ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ ТА ТУРИЗМУ

**Горбатенко К. С.
ЗВО групи МЕН 3/2,
Миколаївський національний аграрний університет**

У ХХІ столітті цифровізація стала ключовим чинником розвитку економіки, формуючи нові стандарти ведення бізнесу та комунікації з клієнтами. Сфера туризму, готельно-ресторанного бізнесу та гостинності - одна з найдинамічніших галузей, що першою реагує на технологічні зміни. Вона поєднує онлайн-просування, бронювання, обслуговування клієнтів, управління персоналом і аналітику даних в єдину цифрову екосистему.

Особливої актуальності цифровізація набуває в умовах війни та післявоєнного відновлення туристичної інфраструктури України, коли підприємства шукають інноваційні шляхи залучення клієнтів, оптимізації витрат і забезпечення конкурентоспроможності.